

СОВЕТСКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 51 (7381)

ЧАЦВЕР, 4 ЧЭРВЕНЯ

1942 г.

ПАРТЫЗАНЫ!

УЗБРОЙВАЙЦЕ І ўЗНІМАЙЦЕ НА БАРАЦЬБУ СУПРОЦЬ ФАШЫСЦКІХ ЗАХОПНІКАЎ УСЁ НАСЕЛЬНІЦТВА ВЁСАК І ГАРАДОЎ! ВУЧЫЦЕ ДОБРА ВАЛОДАЦЬ КУЛЯМЁТАМ, ВІН-ТОЎКАЙ, ГРАНАТАЙ НОВЫЯ МАСЫ НАРОДНЫХ ПОМСТНІКАЎ!

УСІМІ СІЛАМІ ДАПАМОЖАМ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ РАЗГРАМІЦЬ ФАШЫСЦКІХ НЯГОДНІКАЎ, НАБЛІЗІЦЬ ДЗЕНЬ ПОУНАГА ВЫЗВАЛЕННЯ НАШАЙ РОДНАЙ ЗЯМЛІ!

ГРАМІЦЬ, ЗНІШЧАЦЬ НЯМЕЦКІХ АКУПАНТАЎ!

Біць ворага яго-ж зброяй!

Беларускі народ ніколі ў сваёй гісторыі не схіляў галавы перад захопнікамі. Не пакарыць яго і цяпер крывавым разбойнікам з вялікай дарогі — нямецкім акупантам. Узняўся, паўстаў наш народ на барацьбу з смяротным ворагам за сваю нацыянальную гонар, за свабоду і шчасце.

Тысячы мужных сыноў і дачок народа змагаюцца, б'юцца не на жыццё, а на смерць з каварным, лютым ворагам, імя якому — гітлерызм. Адны на фронтах вялікай айчыннай вайны, другія ў глыбокім тылу ворага. Жыве Беларусь, жывуць слаўныя баявыя традыцыі свабодалюбных беларусаў у слаўных подвiгах нашых партызан.

Усе — ад старога да малаго — бяруць у рукі зброю, гараць найвялікшай прагай помсты ненавісным чужынцам. За ўсе дзікія і звар'яныя ўчынкі фашысцкіх людзей адплацяць сваёю паганай чорнай крывёй. Кроў за кроў, смерць за смерць! — такая клятва нашага народа.

Днямі ў вёсцы М. 350 мужчын і жанчын пайшлі ў партызанскія атрады. Такіх прыкладаў многа. Увесь наш народ — герой і воін, распраўляе свае багатырскія магутныя плечы.

У баях з акупантамі беларускія партызаны набылі многа зброі. Атрады тав. Д і М. маюць такія трафеі, як гарматы, кулямёты, мінамёты, аўтаматы.

Партызанскі атрад, які камандуе тав. Ш., таксама мае на сваім узбраенні складаную тэхніку, захоплена ў ворага. Вопыт вайны навучыў нашых партызан біць ворага яго-ж зброяй.

Папаўняючы атрады новымі байцамі, ствараючы новыя партызанскія групы і баявыя ячэйкі, трэба заўсёды мець запасы баявой зброі. Яе могуць і павінны набыць у дастатку партызаны, савецкія патрыёты.

Не мала вінтовак, кулямётаў, аўтаматаў, боепрыпасаў пакінулі фрыцы ў розны час у нашых лясах, на палях, ля дарог — адным словам, усюды, дзе Чырвоная Армія перамалвала нямецкія дывізіі. Сабраць усё гэта, прывесці ў парадак і скарыстаць супроць ворага!

Да фронта дастаўляецца ўзбраенне для ўсё слабеючых часцей нямецкай арміі. Захапляць паязды, калоны, абозы! Нападаць на склады і ствараць у лясх арсеналы ўзбраення! Гэтым-жа ўзбраеннем граміць паганую немчуру, касіць нягоднікаў — акупантаў!

Блізак радасны дзень нашай перамогі! Чырвоная Армія ўсе мацней і мацней ломіць хрыбет гітлераўскім захопнікам. Дык набліжайце-ж і вы гэты дзень, слаўныя сыны беларускага народа! Граміце, знішчайце ўсіх да аднаго нямецкіх псоў і іх прыхвасняў. Хай не вынясуць ног з нашай зямлі заклятыя нашы ворагі — нямецкія акупанты!

ЗНОЎ БУДЗЕМ ШЧАСЦЕ МЕЦЬ І ВОЛЮ!

Янка КУПАЛА

Лютые Гітлер ашалелы,
Яму ў Германіі зацесна,
Яму пад ногі дай свет цэлы,
Хай гіне ў муках свет балесных.

Ускормлен мясам чалавечым,
Крывёй народнаю скупаны,
Народам волю абязвечыў,
Лютые кат пад звон кайданаў.

На Беларусь, маю радзіму,
Як шакал рынуўся галодны,
На Беларусь, што леты, зімы
Жыла шчасліваю, свабоднай.

І рэжа, вешае нявінных
Бацькоў, дзяцей і старцаў
Крывавым полымем скаціна
Папеліць гарады і сёлы.

Мой край расквечаных прастораў
Сваім салдацкім топчэ ботам...
Ох, і адпомсціць за ўсё гора
Народ за кроў, за сон пад плотам!

Ужо нядоўга панаванне
Яго разбойніцкае дзічы, —
Усенароднае паўстанне
Яму апошнія дні ліча.
Паўстаў народны гнеў і помста,
Паўсталі грозныя партызаны,
Б'юць фашыстоўскі зброд
Прахвостаў,

Б'юць, дабіваюць гнід паганых.
Чырвонай Арміі ў падмогу
Ідзе народ з байцамі разам,
Да шчасця церабіць дарогу,
Знішчаць нямецкую зараду.

Так дзень збліжаецца расплаты
За ўсё, што выцярпелі гэтак,
За нашы спаленыя хаты,
За нашых выражаных дзетак.
Ачысім нашы лес і поле
Ад Гітлера, ад яго банды,
Зноў будзем шчасце мець і волю

У сваіх адноўленых прысадах.
Загоім раны, адбудзем
Свае сялібы зруйнаваны,
Сваю краіну маладую
Святлом асветлім нечуваным.
Зірнуць зноў нашы ў высь палацы,
Святочна прыбярэцца людзі.
Як красавая, красавіца
Чырвоны сцяг над намі будзе.

НА ЗДЫМКУ: Бясстрашны маёр П. С. Бірукоў, які за прымяненне тарана ў баю з варожымі танкамі ўзнагароджан ордэнамі Леніна і Чырвонай Звязды.

У баях гартуем волю да барацьбы

(Пісьмо з фронта)

Я абараняў ад нямецкіх баях гартуем нашу сілу, наварвараў бацькаўскія мясціны, дзе нарадзіўся і ўзрос, дзе пазнаў радасць жыцця і свабоды. Я ў жорсткіх баях адстаяў родныя гарады — Мазыр, Ельск і Жыткавічы. Горна было на сэрцы, калі пакідалі мы мілую Беларусь. Радасна стала на душы, калі наша доблесная Чырвоная Армія перайшла ў наступленне.

Радасць нашых перамог узнімае дух. Мы ў жорсткіх

Чырвонаармеец
Я. ШАБЕТА.

І ЗБРОЯЙ, І ПЕСНЯЙ

Ад шчырага сэрца я звяртаюся да вас, браты і сёстры, часова падпаўшыя пад ярмо нямецкіх акупантаў.

З першых дзён вайны я ўзяўся за зброю. У якасці палітработніка ўдзельнічаў у многіх баях. Я веру, што хутка прыдзе, зноў вернецца шчасце і радасць у нашу любую Беларусь, дзе кожная галінка ў лесе, былінка ў полі, рэкі і вазёры так блізкі і дорагі нашаму сэрцу.

Не схіляйце гордай галавы перад ворагамі! Біце, знішчайце яго! Магутная сіла Чырвонай Арміі ўпэўнена ідзе на Запад, яна нясе вам вызваленне.

Хутка прыдзе жаданы час перамогі і зноў загучаць песні. Самыя лепшыя з іх будуць — пра гераічны беларускі народ, які разам з усімі народамі Савецкага Саюза пераможа чорныя сілы фашызма. Загучаць песні пра нашу шчаслівае жыццё, якое зноў расквітнее пад сцягам Сталіна.

І ў арміі я не пакідаю думкі пра нашу беларускую культуру і пішу песні. Няхай нашы мілагучныя беларускія песні натхняюць нас на бязлітаснае змаганне з праклятымі акупантамі.

І. І. ЛЮБАН,
кампазітар, заслужаны
артыст БССР.

Аб баях на Харкаўскім напрамку

Некаторы час назад Савецкаму Галоўнаму Камандаванню сталі вядомы планы нямецкага камандавання аб прадстаячым буйным наступленні нямецка-фашысцкіх войск на адным з участкаў Растоўскага фронта. На гэтым участку фронта нямецкае камандаванне сканцэнтравала не менш 30 пяхотных дывізіяў, 6 танкавых дывізіяў і вялікую колькасць артылерыі і самалётаў. Каб папярэдзіць і сарваць удар нямецка-фашысцкіх войск, Савецкае Камандаванне пачало наступленне на Харкаўскім напрамку, пры гэтым у да-

най аперацыі захоп Харкава не ўваходзіў у планы камандавання.

На працягу двух тыдняў на гэтым участку фронта адбываліся жорсткія баі. Цяпер, калі баі падышлі к канцу, можна сказаць, што асноўная задача, пастаўленая Савецкім Камандаваннем — папярэдзіць і сарваць удар нямецка-фашысцкіх войск — выканана. У ходзе баёў нямецка-фашысцкія войскі страцілі забітымі і палоннымі не менш 90 тысяч салдат і афіцэраў, 540 танкаў, не менш 1.511 гармат, да 200 самалётаў. Намат, да 200 самалётаў. Намат, да 200 самалётаў. Намат, да 200 самалётаў.

страцілі забітымі да 5 тысяч чалавек, прапаўшымі без вестак 70 тысяч чалавек, 300 танкаў, 832 гарматы і 124 самалёты.

Камандаванне нямецкай арміі распісвае баі пад Харкавам, як сваю буйную перамогу, і паведамляе пры гэтым фантастычныя лічбы нібыта захопленых у палон савецкіх салдат і знішчанай савецкай тэхнікі. У адказ на гэтыя выдумкі мы можам толькі сказаць: яшчэ некалькі такіх нямецкіх «перамог», і нямецка-фашысцкая армія будзе канчаткова абяскоўлена.

СОВІНФОРМБЮРО.

НОВЫЯ ТВОРЫ СКУЛЬПТАРА З. І. АЗГУРА

Заслужаны дзеяч мастацтваў БССР, скульптар - ордэнаносец З. І. Азгур прадаўжае сваю творчую работу. Зусім нядаўна скульптар закончыў работу над партрэтамі Герояў Савецкага Саюза капітана Нікалая Гастэла і

лётчыка Віктара Талаліхіна і генерал-палкоўніка А. І. Ероменка. Усе работы зроблены ярка і выразна — яны сведчаць аб новым творчым поспеху З. І. Азгура.

Помсціць ворагу жорстка, помсціць бязлітасна!

ПЕРАВЫКАНАНА ПРАГРАМА ПА ВЫПУСКУ ТАНКАУ

Слаборніцтва, якое ідзе між заводамі, што вырабляюць танкі, з кожным днём павялічвае выпуск грознай, магутнай зброі.

Завод імені Кірава, завод імені Комінтэрна і завод, дзе дырэктарам тав. Музрукоў, раней тэрміну выканалі свой план і цяпер выпускаюць танкі звыш плана.

ПАВЯЛІЧВАЕЦЦА ВЫПУСК САМАЛЁТАУ

Авіяцыйны завод, дзе дырэктарам тав. Раманаў, здае фронту баявыя самалёты па ўсё ўзрастаючаму графіку.

Завод павялічыў сутачны выпуск самалётаў на 60 процантаў у параўнанні з майскім планам.

БОЕПРЫПАСЫ ЗВЫШ ПЛАНА

ЛЕНІНГРАД. Н-скі завод з дня ў дзень дае фронту боепрыпасы звыш плана. Месячную праграму на май месяц завод выканаў на тыдзень раней.

Большасць рабочых завода выконваюць нормы на 200 і больш процантаў.

СТАЛІНСКАЯ АВІЯЦЫЯ

БАКУ. Бакінскія нафтавікі спрабуюць за тое, каб забяспечыць высокакасным гаручым усе баявыя машыны, якія выпускаюць звыш плана самалётбудавнікі.

Рабочыя нафтапрамыслаў даюць фронту ўсё больш і больш гаручага.

КАЛГАСЫ — ФРОНТУ

ВЛАДЗІВАСТОК. Приморскія калгасы здалі ў фонд абароны радзімы звыш 1000 галоў буйнай рагатай жывёлы, 33,400 пудоў хлеба, больш 36,000 пудоў бульбы, і гародніны, сотні пудоў масла і мёду.

Калгасы Примор'я засеялі звыш плана ў фонд абароны каля 1000 гектараў зямлі і паставілі на адкорм 600 галоў буйнай рагатай жывёлы.

ВУГАЛЬ ДЛЯ МЕТАЛУРГІІ

НОВАСІБІРСК. На ўсіх участках самай буйнай у Саюзе шахты імені Сталіна кіпіць напружаная работа. Кожны дзень гэтая шахта здабывае столькі вугалю, колькі даюць цэлыя трэсты.

За апошні час здабыча вугалю ўзрасла на тысячу тон.

ВЫЛЮДКІ

Так здавён-даўна назваў беларускі народ тых, хто здраджваў яму, хто ў цяжкую хвіліну забываў сваю маці, хто смяўся ёй у твар тады, калі яна пакутвала ў няшчасці.

З новай сілай узнялася ў народным сэрцы нянавісць і пагарда да ўсіх вылюдкаў цяпер, у час нечуваных здзекаў і кпін нямецкіх акупантаў над нашай бацькаўшчынай, над нашым народам.

Варожыя выродкі, затоеныя злыдні павылазілі са сваіх нор і паслужліва віляюць хвастом перад фашыстамі.

«Пане бургомістр, пане валасны старшыня, пане стараста, пане паліцэйскі» — вось іх чыны і тытулы. Чакайце! Дык гэта-ж усё знаёмыя, бачаныя морды. Так, бачаныя! Дваццаць пяць год таму назад наш народ узяў за каршэнь і ўсіх іх павыкідаў на смет-

Толі было 19 год. Але ў атрадзе яго ведалі, як вопытнага разведчыка, надзейнага сувязіста, меткага стралка і гранатамётчыка.

Аднойчы паміж партызанамі і фашысцкімі войскамі завязаўся жорсткі бой. Партызан стрымліваў кулямёт, устаноўлены на палатне чыгункі. Толя падкраўся да фашыстаў. Меткімі выстраламі ён знішчыў увесь кулямётны разлік. Кулямёт замоўк. Партызаны падняліся і рынуліся ўперад. Карны атрад фашыстаў быў разгромлен.

Буйнае сражэнне паміж партызанамі і фашысцкімі войскамі разыгралася ля вескі Ч. Партызаны знішчылі ў гэтым баю звыш 300 фашыстаў. Толя быў разведчыкам. Ён выведаў сілы праціўніка, размяшчэнне яго агнявых сродкаў, напрамак руху. Партызаны своечасова былі папярэджаны і падрыхтавалі дастойную сустрэчу няпрошаным гасцям. Знянацку, як віхор, зваліўся на галаву фашысцкіх нягоднікаў шквал агню і метала. Як звяры кідаліся яны ў розныя бакі і ўсюды іх сустракалі дружныя залпы партызан, усюды іх падсцярагала смерць.

Апамятаўшыся, фашысты зарыліся ў зямлю, адкрылі агонь з аўтаматаў, кулямётаў і мінамётаў. Сілы былі няроўныя. Фашыстаў было на многа больш і на дапамогу ім падыходзілі новыя падмацаванні. Сабраўшы сілы, фашысты перайшлі ў

наступленне. Але як толькі фашысты паднімаліся, каб прасунуцца ўперад, Толя хладнакроўна, меткім снайперскім агнём назаўсёды клаў аднаго фашыста за другім. У бяспільнай злосці, яны зноў зарываліся ў зямлю, зноў адкрывалі шалёны агонь. Але нічога не дапамагала.

У канцы красавіка партызаны праводзілі мабілізацыю мясцовага насельніцтва ў Чырвоную Армію. У тылу ворага, пад носам у немцаў, партызаны збіралі сотні і тысячы патрыётаў і перапраўлялі іх праз лінію фронту ў часці Чырвонай Арміі. Толя К. сумесна з двума таварышамі пайшоў праводзіць мабілізацыю ў Чырвоную Армію ў вёсцы Р. Ён хадзіў з дому ў дом, расказваў аб пераможным наступленні гераічнай Чырвонай Арміі, аб немінуемым разгроме гітлераўскай арміі. Усё насельніцтва любоўна збіралася байцоў у дарогу, давала наказ—моцна біць ненавісных фашыстаў, перадавала свае зберажэнні—грошы, каштоўнасці, аблігацыі дзяржаўных пазык для здачы ў фонд абароны радзімы. Вялікая група будучых байцоў Чырвонай Арміі накіравалася ў дарогу. Іх вёў Толя К.

Нямецкія грабежнікі прыехалі ў вёску, каб забраць жывёлу. Калі немцы выгналі чараду кароў за вёску, па грабежніках з засады застрочыў аўтамат. Гэта ўступіў у няроўны бой малады партызан Толя К. Але хут-

ка ён апынуўся ў акружэнні. Кальцо ворагаў усё шчыльней сціскалася навакол бязстрашнага героя. — Рус, здавайся! — крычалі фашысты, якія падпаўзлі да Толі, а ён замест адказу, кулю за куляй пасылаў у стан ворагаў.

Калі зусім блізка падпаўзлі фашысты, Толя кінуў у іх адну за другой чатыры гранаты. Фашысты з крыкамі і энкамі кінуліся назад. Але хутка зноў з усіх бакоў падпаўзлі да Толі. У юнага героя ўжо не было гранат, асталася апошняя абойма патронаў. Фашысты застрочылі з усіх бакоў з аўтаматаў, кінулі ў адважнага партызана 7 гранат. Калі ўлягліся слупы зямлі і дыму, гітлераўцы лічылі бой закончаным і рынуліся да Толі. Увесь зранены, ён сабраў сілы і выпусціў апошнія патроны ў ненавісных ворагаў.

Звыш 4 гадзін цягнуўся гэты няроўны бой. Толя К. загінуў, але ён астаўся пераможным. 10 забітых і 6 цяжка раненых пакінулі фашысты на полі бою, але так і не адважыліся падыйсці да мужанага героя. Падаспеўшыя партызаны разграмілі рэшткі фашысцкага карнага атрада.

Над магілай маладога партызана яны далі клятву:

— Адпомсцім ворагам за смерць баявога таварыша, за зняслаўленую зямлю, адабраную свабоду і чэсць.

Н-скі раён Віцебскай абласці. (Наш карэспандэнт).

Захоп варожага самалёта з дэсантам

У раён размяшчэння партызанскага атрада вораг скінуў парашутны дэсant. Непадалёку ад гэтага месца прыземліўся і самалёт, які даставіў парашутыстаў. Усё гэта было заўважана і не-

адкладна паведамлена ў атрад юным партызанам Сцяпанам К.

Партызаны непрыкметна акружылі дэсantнікаў. Для фашыстаў гэта было так нечакана, што яны не здолелі

аказаць супраціўлення і здаліся ў палон са зброяй і самалётам.

Захоплены партызанамі самалёт быў дастаўлен на совецкі аэрадром.

ЗВЫШ 1.000 АНГЛІЙСКИХ БАМБАРДЫРОВАЧКАУ НАД ГЕРМАНСКИМ ГОРАДАМ КЕЛЬНАМ 10.000 БОМБ У 90 МІНУТ

ЛОНДАН. Англіскае міністэрства авіяцыі паведамляе, што ўночы на 31 мая звыш 1.000 бамбардыроўшчыкаў зрабілі налёт на Рур і Рэйнскую абласць. Асноўным аб'ектам бамбардыроўкі быў германскі горад Кельн.

Атакі былі выключна паспяховыя. На святанні полымя і дым былі відаць з галандскага ўзбярэжжа, а раніцою 31 мая разведка данесла, што над аб'ектамі бамбардыровак стаіць слуп дыму вышыняю ў 15 тыс. футаў.

Другія злучэнні бамбардыроўшчыкаў і знішчальнікаў берагавой вайскавай авіяцыі атакавалі ў тую-ж ноч нямецкія аэрадромы і ўступілі ў бой са знішчальнікамі праціўніка. З усіх гэтых аперацый 44 англійскія самалёты не вярнуліся на свае базы.

Гэта быў самы грандыёзны налёт за ўвесь час вайны. У мінулых налётах на германскія гарады прымалі ўдзел 300 і больш самалётаў, але лік іх ніколі не дасягаў тысячы.

У налёце на Кельн прымалі ўдзел прадстаўнікі вышэйшага афіцэрскага састава, якія пажадалі асабіста азнаёміцца з вынікамі налёта.

На ваенныя аб'екты ў Кельне на працягу 90 мінут было скінута 10 тысяч бомб. Зніжэнне артылерыі не магла пашкодзіць баявым аперацыям англійскіх бамбардыроўшчыкаў. Многія англійскія пілоты, якія ўдзельнічалі ў налёце, расказваюць, што пажары, узніклы там у выніку бамбардыроўкі, былі значна большыя, чым пры нядаўніх бамбардыроўках нямецкіх гарадоў Расток і Любек.

МЕКСІКА УСТУПІЛА У ВАЙНУ З ДЗЯРЖАВАМІ ВОСІ

Як паведамляе карэспандэнт агентства Юнайтэд Прэс з Мексікі, на спецыяльнай сесіі парламента прэзідэнт Мексікі Камачо прасіў адобрыць аб'яўленне вайны дзяржавам восі.

Дэпутаты неаднаразова сустракалі апладысментамі словы Авіла Камачо, які, закрываючы гісторыю барацьбы супраць агрэсіі дзяржаў восі, вельмі высока ацаніў магутнасць і храбрасць Чырвонай Арміі.

АНТЫВАЕННЫЯ НАСТРОІ У ІТАЛІІ

НЬЮ-ЁРК. Карэспандэнт газеты «Нью-Ёрк Таймс» паведамляе, што Мусаліні сустраўся з велізарнымі цяжкасцямі пры мабілізацыі салдат на совецка-германскі фронт.

Усё часцей італьянскія газеты адзначаюць распаўсюджванне «маладушных настрояў» і «недахоп патрыятызму» сярод насельніцтва. 4 мая газета «Папало д'Італія» апублікавала паведамленне аб некалькіх палітычных працэсах праціўнікаў вайны. У Падуе нейкі Гроселе быў адданы ваеннаму суду за «паражэнства».

ПРЫЕЗД У АНГЛІЮ ВАЕННАЙ МІСІІ ЗША

ЛОНДОН. Англіскае міністэрства інфармацыі паведамляе, што ў Англію прыбыла група вышэйшых афіцэраў амерыканскай арміі, якую ўзначальвае начальнік ваенна-паветраных сіл ЗША генерал-лейтэнант Арнольд.

Амерыканскія афіцэры абмяркуюць пытанні аб англа-амерыканскім ваенным супраціўленні.